

January 2021 | LT

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT
- LV
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

REDAKCIJOS SKILTIS

Tegu šie metai b?na labiau nusp?jami, ramesni ir džiaugsmingesni

Tegu šie metai būna labiau nuspėjami, ramesni ir džiaugsmingesni

Mieli skaitytojai,

2021 m. prasidėjo mums tebesant COVID-19 gniaužtuose, tęsiantis karantinui ir chaosui darbo rinkoje, bet jau su viltimi, kad vakcina atneš geresnę ateitį. Šiais metais pirmiausia reikės pasirūpinti, kad vakcinų užtektų visiems, ir įtikinti žmones skiepytis. Kol vyksta šie procesai, vis daugiau dėmesio bus skiriama Europos ekonomikos gaivinimui ir formavimui po COVID-19.

Sausio 1 d. pirmininkavimą ES Tarybai perėmusi Portugalija neabejotinai laikosi šio platesnio ir į ateitį orientuoto požiūrio. Lisabonos prioritetai pirmiausia bus nukreipti į kovą su ekonomikos krize ir jos poveikio piliečiams švelninimą vykdant teisingą, ekologišką ir skaitmeninį ekonomikos gaivinimą.

EESRK teigiamai vertina šiuos prioritetus ir, Tarybai pirmininkaujančios Portugalijos prašymu rengdamas tiriamąsias nuomones, dės pastangas, kad žodžiai taptų darbais. Nagrinėsime nuotolinio darbo temą, taip pat ir lyčių lygybės požiūriu. Mūsų nariai taip pat rengs nuomones, skirtas profesiniam mokymui ir iššūkiams, kurie laukia mūsų kuriant bendrą Europos geležinkelių erdvę.

Kita tema, kuria prašoma parengti nuomonę, yra socialinės ekonomikos vaidmuo kuriant darbo vietas ir įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį. Pratęsdama socialinių reikalų temą, noriu pasakyti, kad didelius lūkesčius sieju su neformaliu socialiniams klausimams skirtu ES aukščiausiojo lygio susitikimu, kurį numatoma surengti 2021 m. gegužės mėn. Porte. EESRK nori ir toliau prisidėti prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo.

Neabejotinai mes ir toliau dirbsime skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos srityse – tai dvi megatendencijos, kurios nepaprastai svarbios formuojant ES ateitį. Kaip pabrėžiau savo pirmininkavimo prioritetuose, mums reikia, kad ES apskritai ir jos piliečiai konkrečiai galėtų mėgautis pertvarkos šiose srityse vaisiais.

2021-ieji yra pirmi naujojo ilgalaikio ES biudžeto metai ir tas metas, kai bus skirstomi nepanaudoti išskirtiniai ištekliai, numatyti ES ekonomikos gaivinimo fondo „Next Generation EU“ biudžete. EESRK norėtų stebėti, kaip nacionaliniu lygmeniu naudojamos fondo lėšos. Mūsų narių patirtis

vietos lygmeniu galėtų padėti nustatyti trūkumus skiriant lėšas ir įvertinti šių precedento neturinčių išteklių poveikį atsigavimui. Nepaprastai svarbu turėti galimybę greitai gauti finansavimą.

Deja, vis dar laukiame sprendimo dėl Konferencijos dėl Europos ateities. Tikiuosi, kad tarpinstituciniai svarstymai šiuo klausimu baigsis, kad mes galėtume pradėti rengti organizuotos pilietinės visuomenės indėlį į šią diskusiją.

Ne mažiau svarbu ir tai, kad mes stengsimės atkurti savo institucijos įvaizdį. Kaip žadėjau savo pirmininkavimo pradžioje, rengdami griežtesnį Elgesio kodeksą mes stiprinsime etikos standartus ir skaidrumą.

Tikiuosi, kad šis naujienlaiškis bus Jums įdomus ir linkiu visiems kuo geriausių 2021 metų! Tegu šie metai būna mums visiems labiau nuspėjami, ramesni ir džiaugsmingesni.

Christa Schweng

EESRK pirmininkė

?SID?M?TINOS DATOS

2021 m. vasario 24–25 d., Briuselis
EESRK plenarinė sesija

2021 m. kovo 18–19 d., Briuselis
„Tavo Europa, tavo balsas – 2021“

„KLAUSIMAS ...“

„Klausimas ...“

Mūsų rubrikoje „Klausimas ...“ prašome EESRK narių atsakyti į klausimą, kuris tuo metu mums atrodys aktualiausias.

Paprašėme Išorės santykių skyriaus pirmininko Dimitriso Dimitriadiso pasidalyti su „EESRK info“ savo mintimis apie JAV rinkimus.

Siekiant tvirtos ES ir JAV partneryst?s

Išorės santykių skyriaus pirmininkas Dimitris Dimitriadis

Naujoji transatlantinė darbotvarkė šiuo metu yra pagrindinis visų Europos institucijų politinės darbotvarkės elementas. Mūsų Komitetas, visų pirma Išorės santykių skyrius, tam visiškai pritaria. Tai parodė neseniai vykęs Transatlantinių santykių tęstinio darbo komiteto posėdis, kuriame dalyvavo labai svarbūs svečiai, kurie pabrėžė tvirto ir solidaus pilietinės visuomenės dialogo svarbą, ir EESRK pirmininko deklaracija bei mano pareiškimas dėl 2020 m. JAV prezidento rinkimų, kuriuose išreiškiama viltis, kad bus užmegzta tvirta partnerystė sprendžiant pasaulines problemas.

Europos Sąjunga **yra ir visada bus tvirta JAV partnerė ir sąjungininkė**, ir mes tikimės atkurti produktyvų ir vaisingą dialogą visais klausimais, užstrigusiais ankstesnėje administracijoje.

Todėl aš pritariu toms sritims, kuriose, kaip nustatyta, galimas glaudesnis bendradarbiavimas (bendradarbiavimas siekiant sveikesnio pasaulio – kalbant apie COVID-19 ir ne tik; bendradarbiavimas siekiant apsaugoti mūsų planetą ir mūsų gerovę; bendradarbiavimas technologijų, prekybos ir reglamentavimo srityse; ir paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas – bendradarbiavimas kuriant saugesnį, labiau klestintį ir demokratišką pasaulį). Esu įsitikinęs, kad norint pasiekti šiuos tikslus būtinas tvirtas dialogas su pilietine visuomene ir tvirti tarpusavio santykiai. Žinoma, pirmiau minėti tikslai apima daugiašališkumo principus ir tarptautines struktūras, kurias mes kartu padėjome sukurti.

Mūsų Komitetas, kaip Europos pilietinės visuomenės organizacijų atstovas, ypač mūsų Transatlantinių santykių tęstinio darbo komiteto pirmininkas Christianas Moosas ir aš, kaip Išorės santykių skyriaus pirmininkas, esame pasiryžęs stiprinti tiltus per Atlantą.

ATSP?KITE, KAS PAS MUS SVE?IUOJASI...

Netik?tas sve?ias

Kiekvieną mėnesį pakviesime jus į susitikimą su netikėtu svečiu. Tai bus Europoje gerai žinoma, ne kartą žiniasklaidoje paminėta asmenybė, kuri pasidalys savo įžvalgomis apie pasaulį – tai bus šviežio oro gurkšnis, praplėsiantis mūsų akiratį, įkvėpsiantis ir leisiantis mums sužinoti daugiau.

Mūsų netikėta viešnia – profesorė **Danuta Hübner**, Europos Parlamento narė. Jos profesinė karjera yra labai įvairiapusiška. Joje dominuoja tarptautiniai ir Europos reikalai.

Lenkijoje Danuta Hübner buvo vadinama „Misis Europa“, nes buvo viena svarbiausių žmonių Lenkijai stojant į Europos Sąjungą. 2001–2004 m. ji buvo Europos reikalų ministrė. 2004 m. ji tapo pirmąja Lenkijos deleguota Europos Komisijos nare, pirmiausia atsakinga už tarptautinę prekybą, o vėliau – už regioninę politiką Romano Prodžio, o paskui – José Manuelio Barroso vadovaujamoje Komisijoje (2004–2009 m.).

2009 m. laimėjusi vietą Europos Parlamento rinkimuose ji tapo Europos liaudies partijos frakcijos nare, pirmininkavusia Regioninės plėtros komitetui. 2014–2019 m. kadencijai perrinkta į EP ji pirmininkavo Konstitucinių reikalų komitetui.

2019 m. trečią kartą perrinkta EP nare, ji dalyvauja Tarptautinės prekybos komiteto, Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto ir Konstitucinių reikalų komiteto, kuriame dirba EPP koordinatore, veikloje. Ji yra EP „Brexit’o“ iniciatyvinės grupės narė ir šiuo metu pirmininkauja Susitarimo dėl išstojimo įgyvendinimo stebėsenos grupei.

Netik?ta viešnia, profesor? Danuta Hübner su m?s ? skaitytojais pasidalijo savo nuomone apie „Brexit ??“

Konsultacinis referendumas, kuriame Jungtinės Karalystės piliečių buvo klausiama, ar jų šalis turėtų išstoti iš Europos Sąjungos, įvyko 2016 m. birželio 23 d. Labai nedidele dauguma britai pritarė atsiskyrimo nuo ES idėjai. Rezultatai visoje šalyje buvo skirtingi: Škotijoje, Šiaurės Airijoje ir Londone žmonės palikti ES nenorėjo. Vis dėlto, referendumui įvykus JK vyriausybė įsipareigojo įvykdyti „Brexit’ą“. Pirmiausia, 2020 m. vasario 1 d. įsigaliojo Susitarimas dėl išstojimo, kuriame buvo numatytas 11 mėnesių pereinamasis laikotarpis. Tai suteikė teisinio tikrumo visiems, kuriuos palietė „Brexit’as“. Vėliau, nuo 2021 m. sausio 1 d., kai įsigaliojo susitarimas dėl būsimų santykių, Jungtinė Karalystė oficialiai tapo trečiąja šalimi.

ES ir JK susitarimas dėl prekybos ir bendradarbiavimo daugeliu požiūrių yra beprecedentis. Svarbiausias jo ypatumas yra tas, kad jis smarkiai susiaurino JK ir ES santykius, kuriuos šalys drauge puoselėjo 45 metus.

Stipri ekonomika savo noru pasitraukė iš lengvatinės prekybos zonos, bendros, sienų neturinčios 450 mln. žmonių rinkos ir didžiausios bei įtakingiausios pasaulyje standartus nustatančios ir reguliuojančios sąjungos.

Tai ji padarė kaip tik tuo metu, kai tapo aišku, jog pasaulį formuos trys didelės pasaulinės jėgos – JAV, ES ir Kinija ir kaip tik tada, kai dėl pasaulinės pandemijos reikia solidarumo ir bendradarbiavimo. Pasitraukimą iš ES paskatino politinis ryžtas susigrąžinti savo šalies kontrolę ir gana tradicinis „suverenumo“ suvokimas.

Derybos dėl šio susitarimo buvo skausmingas ir sunkus procesas, gaubiamas nežinios ir beveik visą pereinamąjį laikotarpį vos ne iki paskutinės minutės nuo „Brexit'o“ be susitarimo mus skyrė vos vienas žingsnis. Vis dėlto Europos Komisijai pavyko palaikyti derybų gyvybę pakankamai ilgai, kad būtų pasiektas momentas, kai susitarimas tapo įmanomas. Laimei, Didžiosios Britanijos vyriausybė nepasinaudojo suverenumo argumentu kaip pretekstu katastrofiškai pasitraukti iš ES be susitarimo.

„Brexit'as“ be susitarimo ES niekada nebuvo išeitis. Mes taip pat žinojome, kad net ir pats menkiausias susitarimas yra geriau nei jokio susitarimo. Bet kuriuo atveju, su susitarimu ar be jo, bus iškraipymų ir plačiajai visuomenei, ir verslo bendruomenei abiejose Lamanšo sąsiaurio pusėse teks sumokėti tam tikrą kainą.

Kai JK taps trečiąja šalimi, net ir veiksmingiausios pasirengimo priemonės mūsų visiškai neapsaugos nuo „Brexit'o“ padarinių. Gera žinia yra ta, kad visos susitarime dėl išstojimo numatytos su Airijos siena ir piliečių teisėmis susijusios priemonės buvo laiku įgyvendintos ir pradėtos taikyti.

Paminėtina, kad Europos Parlamentas pademonstravo didžiulį lankstumą dėl savo demokratinės teisės tikrinti būsimą susitarimą ir išimtinėmis aplinkybėmis sutiko pereiti prie laikino susitarimo taikymo.

Parlamentas nutarė sumokėti šią kainą, nes mes manome, jog pasiekę susitarimą dėl būsimos partnerystės tolimesnėje ateityje galėsime palaikyti pokalbį abipus Lamanšo. Ir tai yra kaina, kurią verta mokėti.

Niekas nežino, kokia būtų buvusi referendumo baigtis, jeigu jis būtų vykęs šiandien, kai Didžiosios Britanijos visuomenė yra daug geriau nei tada, 2016 m., informuota apie tai, ką reiškia nebebūti Europos Sąjungos piliečiais ir kai pasaulis aplink JK taip smarkiai pasikeitė. Ar „Brexit'o“ etosas vis dar gajus Jungtinėje Karalystėje? Šito niekada nesužinosime. Tačiau linkiu mūsų draugams britams viso ko geriausio.

Gyvenimas patikrins visų mūsų pasiruošimą naujai situacijai. Jis patikrins pasiektą susitarimą. Jis išbandys Didžiosios Britanijos suverenumo vertę.

Abi pusės mano, kad mes pasiekėme gerą susitarimą. Tačiau bus sąnaudų, kurios bus susijusios su neišvengiamais sutrikimais. Už tai, kad JK nebebus bendrosios rinkos ir muitų sąjungos dalimi, mokės vartotojai ir įmonės. JK mokytis norintys studentai iš ES nebeturės vietos studentų statuso. Didžiosios Britanijos vyriausybės nedomino galimybė JK dalyvauti mainų programoje „Erasmus“.

Baigėsi laisvas asmenų, prekių, paslaugų ir kapitalo judėjimas tarp ES ir JK. Bus kliūčių judumui ir prekybai.

Londono Sitis išliks svarbiu pasauliniu finansų centru ir tikiuosi, kad galėsime plėtoti bendradarbiavimu grindžiamą požiūrį.

Buvo išgelbėtas Didžiojo penktadienio susitarimas. ES pavyko apginti savo 450 mln. dalyvių turinčios vidaus rinkos vientisumą. Ji nuo pat pirmos dienos išlaikė savo vienybę, kartu apgindama savo pagrindines vertybes ir principus.

Pasibaigus deryboms Europos Komisijos pirmininkė sakė esanti patenkinta ir jaučianti palengvėjimą. Tiesa, kad „Brexit'as“ pareikalavo daug mūsų laiko ir energijos. Jis įvyko. Jungtinė Karalystė toliau keliaus viena. Europos Sąjungai dabar reikia rūpintis savo ateitimi ir savo pasauline misija.

Susitarimas dėl mūsų būsimų santykių yra sudėtingas. Su jo įgyvendinimu ir vykdymo užtikrinimu susiję daug pavojų ir iššūkių. Mūsų laukia sunkūs laikai. Nors susitarimas yra beprecedentis, kai kurie jo aspektai liko neužbaigti. Derybos bus tęsiamos ir dialogas dėl reguliavimo bus labai svarbus. Mūsų draugai britai tik vėliau iki galo supras, ką reiškia būti trečiąja šalimi. Gerai tai, kad turėdami susitarimą galėsime tęsti dialogą.

Profesorė Danuta Hübner

Europos Parlamento narė

EESRK NAUJIENOS

ES pirmininkaujanti Portugalija daugiausia d?mesio skirs DFP ?gyvendinimui, susitarimui d?l „Brexit'o“ ir skiepams

2021 m. sausio 1 d. Portugalija perėmė pirmininkavimą ES Tarybai. Pirmininkavimo šūkis – „Metas teisingam, žaliajam, skaitmeniniam ekonomikos gaivinimui“.

Pirmininkaujančiai Portugalijai teks sudėtinga užduotis – iš popieriaus į realų gyvenimą perkelti paskutiniame Vokietijos pirmininkavimo etape sudarytus susitarimus dėl ES daugiamečio biudžeto (DFP) ir Ekonomikos gaivinimo fondo, įgyvendinti susitarimą su JK po „Brexit'o“ ir prižiūrėti, kaip Europa skiepijama nuo COVID-19 viruso.

Pirmininkaujanti valstybė narė naujam šešių mėnesių laikotarpiui užsibrėžė penkis aiškius tikslus:

- užtikrinti, kad DFP b?t? parengta ir vykdoma, priimant b?tinus reglamentus ir pradedant ?gyvendinti susijusias programas;
- kiek ?manoma grei?iau suteikti galimyb? šalims naudotis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone, nes tai paspartins žali?j? ir skaitmenin? pertvark?;
- s?kmingai ?gyvendinti Europos skiepijimo plan? ir pad?ti praktiškai j? ?gyvendinti taip pat ir visame pasaulyje;
- ?gyvendinti Europos socialini? teisi? ramst? ir suteikti jam reikšming? post?m? geguž?s 7–8 d. Porto mieste vyksian?io aukš?iausio lygio susitikimo metu;
- stiprinti ES ryšius su svarbiausiais strateginiais partneriais, pavyzdžiui, Indija ir Afrika, ir gr?žinti ? v?žes santykius su JAV.

EESRK yra pasirengęs padėti pirmininkaujančiai Portugalijai užtikrinti, kad būtų išgirstas Europos pilietinės visuomenės balsas. Konkrečiai kalbant, pirmininkaujančios šalies prašymu rengiamose savo nuomonėse

EESRK pasidalins pilietinės visuomenės požiūriu šiomis temomis:

- nuotolinio darbo išš?kiai: darbo laiko organizavimas, profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra ir teis? atsijungti;
- profesinis mokymas: sistem? veiksmingumas numatant ir suderinant geb?jimus ir darbo rinkos poreikius ir socialini? partneri ? bei ?vairi? suinteresuot?j? subjekt? vaidmuo;
- socialin?s ekonomikos vaidmuo kuriant darbo vietas ir ?gyvendinant Europos socialini? teisi? ramst?;
- nuotolinis darbas ir ly?i? lygyb? – s?lyg? sudarymas, kad nuotolinis darbas nepablogint? nevienodo moter? ir vyr? neapmokam? prieži?ros pareig? ir nam? ?kio darb? pasiskirstymo ir kad tai tapt? varom?ja priemone ly?i? lygybei skatinti;
- bendra Europos geležinkeli? erdv?;
- kaip stiprinti Europai reikalingus geb?jimus siekiant teisingesn?s, darnesn?s, tvaresn?s, labiau skaitmenin?s ir atsparesn?s visuomen?s užtikrinant mokym?si vis? gyvenim? ir mokym?.

Portugalija nuo sausio 1 d. iki birželio 30 d. pusę metų rotacijos tvarka pirmininkaus ES Tarybai. Po jos pirmininkavimą perims Slovėnija, kuri 2021 m. antrąjį pusmetį baigs Vokietijos inicijuotos trijų valstybių narių grupės pirmininkavimą.

Tai ketvirtasis Portugalijos pirmininkavimas nuo šalies įstojimo į ES 1986 m. (mr)

EESRK šiltai sutiko žinom? Airijos ne?gali?j? teisi ? gyn?j? Sinéad Burke

Gruodžio 2 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas surengė diskusiją su Airijos neįgaliųjų teisių gynėja ir rašytoja Sinéad Burke plenarinėje sesijoje, skirtoje neįgaliųjų įgalėjimui ir jų įtraukimui į visas ekonominio, socialinio ir politinio gyvenimo sritis ES ir už jos ribų.

Tarptautinės neįgaliųjų dienos išvakarėse įvykusiuose debatuose **S. Burke** pasakė įkvepiančią ir labai asmeniška kalbą.

„Siekiant pakeisti padėtį, prašau Jūsų dirbti su neįgaliaisiais, o ne jiems. Esu labai dėkinga Jums, kad surengėte šį pokalbį ir inicijavote šias diskusijas. Tačiau tokia iniciatyva negali būti trumpalaikė. Tai – judėjimas, prie kurio kviečiu prisijungti ir Jus“, – kalbėjo **S. Burke** EESRK plenarinėje sesijoje, kurioje ji pirmą kartą kreipėsi į ES institucijas.

Ji ką tik buvo apdovanota literatūrine premija už savo pirmąją knygą *Break the Mould*, kurioje vaikai raginami pripažinti skirtumus ir didžiuotis tuo, kuo jie yra, bei būti savimi. Be to, S. Burke yra pirmasis mažaūgis žmogus, tapęs žurnalo *Vogue* viršelio veidu ir dalyvavęs mados šventėje „Met Gala“. Dirbdama savo bendrovėje *Tilting the Lens,* ji siekia sparčiau sistemingai keisti supratimą apie neįgaliuosius ir elgseną su jais švietimo ir dizaino srityse.

EESRK pirmininkė **Christa Schweng** šiltai pasveikino **S. Burke** ir nurodė, kad Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija (JT NTK) yra nepaprastai svarbi – tai proveržį sukėlusi tarptautinė sutartis, pakeitusi mūsų suvokimą apie negalią.

„Padėtis, deja, išlieka sunki ir būtinos papildomos priemonės“, – pasakė **Ch. Schweng**.

Diskusijos dalyviai pabrėžė įtraukaus švietimo ir užimtumo, prieinamų darbo vietų ir kalbos vartojimo svarbą – visa tai turėtų leisti neįgaliesiems pasijusti saugiai ir patogiai. Ne mažiau svarbu įtraukti šiuos žmones į visus sprendimus, kurie jiems daro tiesioginę įtaką.

Diskusijoje buvo pabrėžta, kad pandemijos poveikis neįgaliesiems yra tiesiog pražūtingas.

„Kito dešimtmečio ES strategija dėl negalios galės būti veiksminga tik tuo atveju, jeigu joje bus atsižvelgta į pandemijos padarinius ir jei ji darys poveikį valstybių narių politikai ir išlaidoms“, – perspėjo EESRK teminės grupės dėl neįgaliųjų teisių pirmininkas **Pietro Vittorio Barbieri**.

EESRK narys ir Europos neįgaliųjų forumo pirmininkas **Ioannis Vardakastanis** teigė, kad užuot apsaugoję neįgaliuosius ir teikę jiems pirmenybę, sprendimus priimantys asmenys juos tiesiog pamiršo.

„Neįgaliųjų sveikata ir gyvybė taip pat yra svarbios“, – pabrėžė jis. (ll)

Vienodos ne?gali?j? teis?s

Kviečiame prisiminti keletą svarbiausių 2020 m. gruodžio 2 d. Spaudos skyriaus surengtos virtualios spaudos konferencijos minint 2020 m. Tarptautinę neįgaliųjų dieną momentų.

Ko galima pasimokyti iš beveik metus trunkančios pandemijos žvelgiant iš neįgaliųjų perspektyvos?

Tai tik vienas iš daugelio klausimų. Siūlome perskaityti mūsų svečių nuomones.

Trumpas pristatymas

Sinéad Burke – Airijos neįgaliųjų teisių gynėja ir konsultacinės įmonės *Tilting the Lens* direktorė: *„Esu neįgali moteris, švietėja, rašytoja ir neįgaliųjų teisų gynėja.“*

Ioannis Vardakastanis – EESRK narys ir aktyvus neįgaliųjų rėmėjas, Europos neįgaliųjų forumo pirmininkas: *„Savo gyvenimą paskyriau kampanijoms, kovai už neįgaliųjų teises ir šių teisių propagavimui iš pradžių savo kaime, o vėliau ir visame pasaulyje.“*

Krzysztof Pater – EESRK narys ir pranešimo dėl neįgaliųjų teisės balsuoti Europos Parlamento rinkimuose autorius: *„Jau 20 metų stengiuosi padėti, ieškoti sprendimų ir kurti geresnę teisinę aplinką neįgaliesiems.“*

Pietro Vittorio Barbieri – EESRK teminės grupės dėl neįgaliųjų teisių pirmininkas: *„Tai nėra eilinė diena. Dabar ypatingas metas, kai tolstame nuo įtraukties atskirties link. Pagrindinė problema yra žmonių izoliacija pandemijos metu“.*

Naudinga žinoti

Ar optimistiškai vertinate savo pastangas skatinti vaikus priimti skirtumus ir didžiuotis savimi? Kokia jų reakcija?

Sinéad Burke: „Realiai viliuosi, kad ateitis bus geresnė. Dažnai sakome, kad vaikai nepastebi skirtumo, tačiau aš tuo netikiu. Vaikai jaučia skirtumą ir suvokia tapatybę. Skirtumas tarp vaikų ir suaugusiųjų yra tas, kad jie neslepia savo smalsumo. Norėčiau, kad suaugusieji atkreiptų dėmesį į vaikų reakciją. Gebėjimas priimti ir smalsumas yra labai svarbūs. Manau, kad vaikai suaugusiesiems turėtų būti įkvėpimo šaltinis ir pavyzdys, kaip reaguoti į negalią.“

Ką galime padaryti, kad Šiaurės Airijos neįgalieji, ypač nuotoliniu būdu dirbantys neįgalūs darbuotojai, nebūtų atskirti nuo Airijos Respublikos kalbant apie žmogaus teises ir darbo sąlygas?

Ioannis Vardakastanis: „Tęsime bendradarbiavimą su neįgaliųjų organizacijomis ir daug dėmesio skirsime neįgaliesiems kylančioms problemoms. Žinia yra visiškai aiški. Visos vyriausybės turi būti vieningos ir paisyti vienodų neįgaliųjų teisių. Jų negali izoliuoti „Brexit'as“ ar kiti politiniai sprendimai.“

Pietro Vittorio Barbieri: „Nuo Susitarimo dėl „Brexit'o“ 2020 m. pabaigoje priklausys politinė darbotvarkė.“

Sinéad Burke: „Artėjant „Brexit'ui“ turėtume daugiau dėmesio skirti žmonėms, o ne pelnui ir prekybai. Svarbu formuoti į žmones orientuotą politiką, ypač pandemijos metu. Tikiuosi, kad išliksime sąjungininkais ir remsime marginalizuojamus asmenis, kurie neretai yra neįgalieji.“

Krzysztof Pater: „Europos neįgaliųjų forumas yra fantastiška platforma. Kai buvo rengiamas pranešimas ir artėjant Europos Parlamento rinkimams niekas nesitikėjo, kad Jungtinė Karalystė nuspręs pasitraukti iš ES. Vis dėlto JK turi nemažai teisėkūros sprendimų, į kuriuos turėtų atsižvelgti daugelis ES organizacijų.“

Kokį, Jūsų nuomone, didžiausią poveikį pandemija padarė neįgaliesiems ir kokie kasdienio gyvenimo aspektai buvo labiausiai paveikti?

Krzysztof Pater: „Norėčiau pabrėžti ryšių su kitais žmonėmis trūkumą, kuris turi poveikio ne tik žmonių psichikos sveikatai, bet ir jų kasdieniam gyvenimui (turint galvoje pagalbą, apsipirkimą, reabilitaciją). Pandemijos metu vyriausybių nustatytuose veiksmų planuose buvo pamiršti ilgalaikės priežiūros įstaigose gyvenantys žmonės.“

Pietro Vittorio Barbieri: „Labiausiai nukentėjo globos namuose gyvenantys asmenys, kurie jautėsi atskirti. Senyvi žmonės buvo palikti likimo valiai.“

Sinéad Burke: „Pandemijos metu buvo atsižvelgiama į tai, ar žmogus atlaikys gydymą. Vyresnių ar neįgalių žmonių gydymo tikimybė buvo mažesnė. Ar vienų žmonių gyvybė yra svarbesnė nei kitų? Manau, kad dabar, kurdami erdves, kuriose ribojami socialiniai kontaktai, galime sukurti naują pagrindą ir apsvarstyti, kaip pasaulis turėtų atrodyti ateityje, ypatingą vietą jame skirdami neįgaliesiems.“

Ioannis Vardakastanis: „Perfrazuojant JAV populiarų šūkį galime sakyti, kad neįgalieji taip pat yra svarbūs. Pandemijos metu išryškėjo atskirtis, nepriteklius sveikatos srityje, diskriminacija ir nelygybė sveikatos priežiūros sistemoje. Šūkis „Nieko apie mus be mūsų“ turi tapti tikra varomąja jėga keičiant politiką ir sistemas, kad ir neįgaliųjų gyvenimas būtų svarbus.“ (at)

EESRK reikalauja pakeisti ES rinkim? akt?

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) paragino Europos Parlamentą (EP), ES Tarybą ir valstybes nares skubiai iš dalies pakeisti 1976 m. Rinkimų aktą taip, kad visiems neįgaliems ES piliečiams būtų užtikrinta tikroji teisė balsuoti 2024 m. vyksiančiuose EP rinkimuose.

Gruodžio 2 d. priimtoje nuomonėje *Būtinybė užtikrinti tikrąją neįgaliųjų teisę balsuoti Europos Parlamento rinkimuose* EESRK jau sakė, kad prašo Akte patikslinti visuotinumo, betarpiškumo ir slaptumo principus.

Taip būtų sustabdyta neįgalių rinkėjų diskriminacija, susijusi su labai besiskiriančiomis dabartinėmis taisyklėmis ir tvarka skirtingose valstybėse narėse. Be to, iš dalies pakeitus šį Aktą būtų galima pašalinti visoje Europoje egzistuojančias teisines ar technines kliūtis, dėl kurių milijonai žmonių netenka balsavimo teisės.

Nuomonė yra susijusi su EESRK informaciniu pranešimu, kuriame nustatyta, kad dėl šių kliūčių nė viena ES šalis negalėjo visiems piliečiams visapusiškai užtikrinti balsavimo teisės.

Pranešimo, paskelbto likus dviem mėnesiams iki 2019 m. EP rinkimų, išvados vėliau buvo patvirtintos žiniasklaidos ir pilietinės visuomenės organizacijų rinkimų ataskaitose.

„EESRK mano, kad tokia diskriminacija yra nepriimtina ir prieštarauja pagrindinėms ES vertybėms, Sutartims ir svarbiems tarptautiniams teisiniams ir politiniams aktams“, – teigė pranešimo autorius ir nuomonės pranešėjas **Krzysztof Pater**.

„Tai, ko prašome, yra susiję su visų žmonių lygių teisių principu. Kaip tai įmanoma, kad XXI-ajame amžiuje milijonai neįgalių ES piliečių negali pasinaudoti savo balsavimo teise, o sprendimus priimantys asmenys beveik nieko nedaro padėčiai pakeisti? Tai vienas svarbiausių ES demokratijos klausimų. O visų pirma – tai žmogaus orumo klausimas,“ – pabrėžė **K. Pater**.

EESRK nuomone, dabartinę neįgalių ES piliečių diskriminavimo praktiką galima nesunkiai panaikinti iš dalies pakeitus Rinkimų aktą, įpareigojant ES šalis įgyvendinti standartus, kuriais šiems žmonėms būtų užtikrinta tikroji balsavimo teisė.

Šie standartai turi būti papildyti teiginiu, kad nė iš vieno ES piliečio dėl negalios ar sveikatos būklės negali būti atimta balsavimo EP rinkimuose teisė vadovaujantis nacionalinėmis nuostatomis.

Standartais, kuriais būtina patikslinti betarpiškumo ir slaptumo principus, bus užtikrinta, jog visi neįgalūs asmenys, nepaisant jų negalios rūšies, gali balsuoti be kitų asmenų pagalbos ir slaptai. (ll)

Sveikiname užtikrinus visapusišk? ES ir JK partneryst?

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) pirmininkės Christos Schweng ir EESRK „Brexit'o" stebėsenos grupės pirmininko Jacko O'Connoro bendras pareiškimas

Sveikiname Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės derybininkus sėkmingai užbaigus sudėtingiausias ir sunkiausias derybas dėl prekybos susitarimo, kuris yra gyvybiškai svarbus tiek JK, tiek visos ES žmonėms.

Dabar EESRK turi visas galimybes užmegzti kuo glaudesnius ryšius su JK pilietine visuomene.

Pirmiausia, tai didžiulis palengvėjimas, kad pagaliau po ilgų ir sudėtingų derybų ES ir JK vyriausybė sugebėjo paskutinę minutę pasiekti partnerystės susitarimą.

Kadangi Jungtinė Karalystė 2020 m. sausio 31 d. nusprendė išstoti iš Europos Sąjungos po 47 metų narystės ES, tapo gyvybiškai svarbu žinoti, kaip bus reguliuojami būsimi dviejų partnerių santykiai.

Partnerystės susitarimas bus kertinis būsimų ES ir JK santykių akmuo.

EESRK vardu nuoširdžiai sveikiname ES vyriausiąjį derybininką Michelį Barnier ir jo komandą už parodytą neabejotiną profesionalumą, ištvermę ir patirtį bei nenuilstamą darbą užtikrinant vieningą Europos poziciją.

Žinoma, norėtume pasveikinti ir JK delegaciją, kuriai sėkmingai pavyko pasiekti susitarimą. Visi puikiai suprantame, kaip buvo sunku tai padaryti.

Nuo 2021 m. sausio 1 d. bendrovės, darbuotojai ir piliečiai abiejose Lamanšo pusėse dabar galės žinoti, kaip organizuoti savo gyvenimą ir veiklą. Partnerystės susitarimas suteikia aiškumo – jau vien tai, kad bendrovės galės planuoti savo investicijas, darbuotojai – nuspręsti, kur dirbti, o piliečiai – kur nori gyventi, yra labai svarbu.

EESRK atidžiai stebėjo „Brexit'o" derybas, taip pat ir pasitelkdamas savo įsteigtą ad hoc darbo grupę.

Mūsų vaidmuo – ieškoti kuo glaudesnio bendradarbiavimo būdų su kitomis Europos institucijomis ir pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais ir užmegzti kuo daugiau ryšių su Jungtinės Karalystės pilietine visuomene. Labiau nei bet kada tikime, kad tokia ir turi būti EESRK misija artimiausiais metais.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) pirmininkė

Jack O'Connor

2021–2027 m. ES biudžetas. EESRK patenkintas pilietin?s visuomen?s nuomon?s poveikiu

EESRK labai teigiamai vertina tai, kad 2020 m. gruodžio 10 d. ES valstybių ir vyriausybių vadovai patvirtino 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą (DFP). Pasiektas kompromisas dėl Europos biudžeto ir Ekonomikos gaivinimo fondo taikant teisinės valstybės mechanizmą atspindi aktyvų ir visapusį EESRK indėlį remiant platesnio užmojo ES DFP.

Remdamas Europos ekonomikos atsigavimą ir padėdamas kurti tvirtesnę, žalesnę ir labiau skaitmeninę Europos Sąjungą, Komitetas ir toliau atlieka išskirtinį vaidmenį ES politikos formavimo procese. Tai, kad kitos ES institucijos atsižvelgė į daugelį EESRK nuomonių dėl ilgalaikio ES biudžeto, dar kartą parodė, koks yra svarbus pilietinės visuomenės organizacijoms atstovaujančio Komiteto indėlis.

„Mūsų pareiga informuoti apie naudą, kurią pilietinė visuomenė gaus padidinus 2021–2027 m. biudžetą. Džiugu, kad EESRK indėlis buvo reikšmingas. Susitarimas dėl naujos daugiametės finansinės programos ir naujos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės pasiektas laiku. Tikimės, kad tai paskatins greitą Europos ekonomikos atsigavimą ir padės kurti tvirtesnę ir žalesnę Sąjungą, o galutinis rezultatas atitiks ES užmojus ir poreikius“, – kalbėjo už komunikaciją atsakingas EESRK pirmininko pavaduotojas **Cillian Lohan**.

Skaityti **EESRK pirmininkės Christa Schweng pareiškimą dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos ir Ekonomikos gaivinimo fondo.**

Informaciją apie EESRK nuomones, į kurias buvo atsižvelgta DFP, rasite priede. (mp)

#DigitalServicesAct, #DigitalMarketsAct: pats laikas m?s? demokratijai pasivyti technologijas

Gruodžio mėn. vykusioje EESRK plenarinėje sesijoje Komisijos pirmininkės vykdomoji pavaduotoja Margrethe Vestager pareiškė, kad naujausios Europos Komisijos iniciatyvos, kuriomis ketinama reglamentuoti skaitmenines paslaugas ir rinkas, užtikrins, kad paslaugų teikėjai prisiimtų atsakomybę už savo teikiamas paslaugas ir kad

skaitmeninės milžinės neprimestų savo taisyklių Europos rinkoms.

Pasak EESRK plenarinės sesijos diskusijoje ***Prie skaitmeninio amžiaus prisitaikiusi Europa*** kalbėjusios **M. Vestager**, gruodžio 15 d. paskelbtas Europos Komisijos Skaitmeninių paslaugų aktas ir Skaitmeninių rinkų aktas padės Europos demokratijai pasivyti pastaruosius du dešimtmečius vykusią skaitmeninę plėtrą ir nustatys, kaip turėtų būti teikiamos skaitmeninės paslaugos ir kaip turėtų veikti skaitmeninės rinkos.

Tuo tarpu EESRK pirmininkė **Christa Schweng** pabrėžė, kad skaitmeninė pertvarka tapo ypač svarbi šiuo metu, nes kartu su žaliąja pertvarka sudaro du kertinius akmenis, kuriais remsis Europos atsigavimas po COVID-19 krizės.

EESRK pirmininkė pacitavo neseniai atliktą tyrimą, kuris nustatė, kad bendras naujųjų skaitmeninių technologijų indėlis į BVP iki 2030 m. ES gali pasiekti 2,2 trln. EUR – tai prilygsta Ispanijos ir Nyderlandų 2019 m. BVP kartu sudėjus.

Ch. Schweng sakė: „Mums reikia europietiško, į žmones orientuoto požiūrio į skaitmeninimą. Jeigu nebus piliečių ir įmonių pasitikėjimo, negalėsime pasinaudoti skaitmeninimo teikiamomis galimybėmis. Šiuo tikslu svarbu sukurti tikrą Europos duomenų erdvę, kur mūsų duomenys būtų saugomi ir būtų užtikrintas privatumas ir apsisprendimo galimybės. Mums reikia kurti ES technologinį suverenumą kartu palaikant pasaulinę skaitmeninę prekybą.“

Tuo tarpu **M. Vestager** apžvelgė pagrindinius Komisijos skaitmeninės strategijos elementus: orientavimąsi į **privačių investicijų panaudojimą**, **pavyzdinėms iniciatyvoms** (dėl skaitmeninių įgūdžių, skaitmeninių viešųjų paslaugų ir kibernetinio saugumo) teikiamą svarbą ir skaitmeninių gebėjimų stiprinimą ir plėtojimą.

Pasak **M. Vestager**, dabar „Skaitmeninių paslaugų aktas užtikrins, kad skaitmeninių paslaugų teikėjai prisiimtų atsakomybę ir būtų atskaitingi už savo teikiamas paslaugas ir kad būtų galima atkurti pasitikėjimą“. „Problemą kelia neteisėtas interneto turinys ir produktai, neatitinkantys taisyklių, kurias mes taikome fiziniams produktams. Abi problemas reikia spręsti ir spręsti Europos lygmeniu.“

M. Vestager taip pat pasakė: „Skaitmeninių rinkų aktas bus žinutė didžiosioms kompanijoms: jūs tikrai esate labai laukiamos Europoje, kur galite plėtoti savo verslą, jūs tikrai galite būti labai sėkmingos, tačiau yra sąrašas dalykų, kuriuos galima ir kurių negalima daryti, kai pasiekiate tą prieigos valdytojo poziciją, nes tokiu būdu užtikrinama sąžininga konkurencija ir kuo geresnės paslaugos vartotojams. Svarbiausia šiuo atveju yra tai, kad rinka turėtų tarnauti mums kaip vartotojams ir kad mes norime technologijų, kuriomis tikrai galėtume pasitikėti.“ (dm)

Nacionalin?s valstyb?s tarnybos b?tinos ES demokratijai ir teisin?s valstyb?s principui

EESRK pritaria bendriems valstybės tarnybos principams, kurie padėtų valstybėms narėms visapusiškai palaikyti demokratiją ir

teisinę valstybę.

Gruodžio 2 d. plenarinėje asamblėjoje priimtoje nuomonėje EESRK pažymėjo, kad valstybės tarnybos, užtikrindamos vienodą ir bendrą prieigą prie paslaugų visiems, įskaitant pažeidžiamas ir nepalankioje padėtyje esančias grupes, prisideda prie socialinės pažangos ir dinamiškos visuomenės. Krizių, kurios pastaraisiais metais vis dažniau kyla saugumo, ekonomikos, prieglobsčio, aplinkos, klimato ir sveikatos srityse, laikotarpiais jos gali veikti kaip labai reikalingi „automatiniai stabilizatoriai“.

EESRK pranešėjas **Christian Moos** paaiškino: „Viešasis administravimas ir tarnybos yra svarbiausia vyriausybių ir pilietinės visuomenės jungtis. Jie yra nepaprastai svarbūs liberalios demokratijos Europoje atsparumui. ES reikia veiksmingų mechanizmų, kad būtų galima garantuoti visišką pagarbą teisinės valstybės principui ir viešojo administravimo nešališkumą visose valstybėse narėse.“

Bendrieji principai

EESRK nurodė bendrus valstybės tarnybų ir valdžios institucijų principus:

- Teis? ? ger? administravim? stiprina visuomen?s pasitik?jim?. Skaidrios valstyb?s tarnybos užtikrina nepriklausom? prieži?r? ir padeda kovoti su korupcija.
- Valstyb?s tarnybos atlieka teisin?s valstyb?s principo apsaugin? funkcij?. Valstyb?s tarnybose dirbantys darbuotojai turi b?ti apsaugoti, kad gal?t? atsisakyti paklusti neteis?tiems tarnybiniams nurodymams.
- Valstyb?s tarnybos turi užtikrinti, kad, nepaisant paslaug? skaitmeninimo, ateityje b?t? išsaugotos laisvos prieigos prie informacijos ir tiesioginio ryšio galimyb?s.

EESRK taip pat siūlo, kad valstybės tarnybos būtų sąveikios Europos lygmeniu. Valstybių narių valstybės tarnybų darbuotojams reikėtų sudaryti tarpusavio mainų ir rotacijos galimybę. Labai svarbu, kad visos valstybės tarnybos, dalyvaujančios skiriant ES lėšas, laikytųsi valstybės tarnybų principų ir juos taikytų. (na)

Naujasis ES migracijos ir prieglobs?io paktas: praleista labai reikalinga galimyb? visk? prad?ti iš naujo

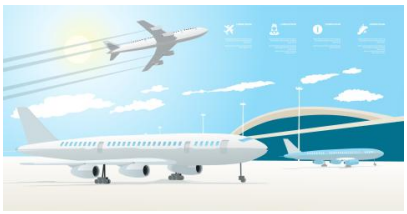
Naujasis ES migracijos ir prieglobsčio paktas buvo griežtai sukritikuotas per EESRK surengtą aukšto lygio konferenciją. Pilietinės visuomenės, įvairių institutų ir Europos Parlamento atstovai nutarė, kad naujasis paktas nesiūlo tų pokyčių, kurių reikia norint sukurti tinkamą bendrą Europos migracijos ir prieglobsčio sistemą.

Lapkričio 26 d. suinteresuotieji subjektai, įskaitant Europos Komisiją, Parlamentą ir Tarybą, įvairius institutus, socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės organizacijas, dalyvavo virtualiame klausyme dėl naujojo migracijos ir prieglobsčio pakto. EESRK socialinių reikalų (SOC) skyriaus surengtoje konferencijoje buvo kalbama apie tai, ar naujasis paktas atneš sisteminių pokyčių, kurie būtini norint rasti išeitį iš šiuo metu

susidariusios aklavietės ir sukurti tvarią, racionalią, teisėmis paremtą ES prieglobsčio ir migracijos politiką.

Įvairių diskusijos dalyvių kritika daugiausia buvo skirta trims aspektams: pasirinktai teisinei priemonei, kuri grindžiama tarpvyriausybiniu principu ir leidžia pradėti derybas prieš Komisijai pateikiant teisėkūros pasiūlymą; dvejopam požiūriui į migrantus kaip į tikrus pabėgėlius arba kaip į neteisėtai atvykusius asmenis, kuriuos reikėtų išsiųsti; ir naujai pasiūlytam grąžinimo rėmimo mechanizmui, kuris leidžia valstybėms narėms solidarizuotis su kitomis šalimis ir joms padėti atlikti išsiuntimo procedūras.

Šią iniciatyvą nagrinėjusios EESRK tyrimo grupės nariai apgailestavo, kad dauguma pasiūlymų naujame migracijos ir prieglobsčio pakte yra skirti išorės sienų valdymui, neskiriant deramo dėmesio teisėtiems atvykimo keliams, saugiems būdams prieglobsčiui gauti ar ne ES piliečių įtraukimui ir integravimui ES. „Esame šiek tiek nusivylę šio pakto turiniu“, – pareiškė EESRK nuomonės dėl naujojo migracijos ir prieglobsčio pakto pranešėjas **José Antonio Moreno Díaz**. – Tikimės, kad bus parengtas platesnio užmojo ir konstruktyvesnis paktas, kuris būtų realistiškesnis žmogaus teisių požiūriu.“ (na)

Bendras Europos dangus – naujo Komisijos pasi?lymo gali nepakakti

Neseniai priimtoje nuomonėje EESRK pažymi, kad Europos Komisija ir aviacijos sektoriaus suinteresuotieji subjektai turėtų pratęsti diskusijas ir paaiškinti naujojo Bendro Europos dangaus (BED) reglamento siekį.

Iš tiesų lieka neaišku, ar Komisijos pasiūlymo projekto pakaks norint pasiekti BED pirminius išmetamo CO_2 kiekio mažinimo ir oro eismo valdymo bei oro navigacijos paslaugų (OEV / ONP) veiksmingumo didinimo tikslus.

EESRK šį klausimą iškėlė **Dumitru Fornea** parengtoje ir plenarinėje sesijoje priimtoje nuomonėje.

Diskusijos metu **D. Fornea** pažymėjo, kad „reikia paaiškinti tinklo valdytojo funkciją, ypač bendrą reglamento taikymo sritį ir jo poveikį oro transporto bendrovių planavimui, pajėgumų valdymui, oro erdvės suskirstymui, aplinkai ir prioritetinių poreikių nustatymui. Priimant svarbius sprendimus turėtų dalyvauti visi aviacijos suinteresuotieji subjektai. Prasmingų konsultacijų principas turi būti įtrauktas į bendrąjį pasiūlymą“.

Be to, Komisijos pasiūlyme neminimos dramatiškos COVID-19 krizės pasekmės šiai pramonės šakai. Šiuo požiūriu EESRK rekomenduoja atlikti poveikio tyrimą, kad būtų galima deramai atsižvelgti į koronaviruso pandemijos socialines ir ekonomines pasekmes darbuotojams ir paslaugų naudotojams. (mp)

Blok? grandin?s technologijos ir kasybos pramon?: bendra ateitis

Blokų grandinės technologijos gali suteikti naudingų sprendimų rytojaus kasybos pramonei, tačiau vykdant skaitmeninę pertvarką reikėtų atsižvelgti į socialines pasekmes. Tai buvo pagrindinė 2020 m. gruodžio 14 d. EESRK Pramonės permainų konsultacinės komisijos (CCMI) virtualioje erdvėje surengtos apskritojo stalo diskusijos mintis.

„Skaitmeninę pertvarką vykdančios kasybos įmonės padidino savo saugumą, tvarumą, našumą ir pelną. Blokų grandinė yra šios pramonės šakos ateitis, tačiau reikia aptarti šios technologijos valdymą. Be to, turime kiek galima sumažinti socialinį ir teritorinį disbalansą, kurį sukelia dėl naujojo žaliojo kurso ir žiedinės ekonomikos keičiama veikla“, – pažymėjo CCMI pirmininkas **Pietro De Lotto**.

Jam pritarė CCMI narė **Hilde Van Laere**: „Blokų grandinė yra labai svarbi skaitmeninės pertvarkos dalis, ji gali iš pagrindų pakeisti ne tik kasybos pramonę, bet ir įmones bei visą visuomenę. Ši technologija keičia visų sektorių įmones ir atneša esminių permainų taip pat ir kasybos srityje. Būtent šioje pramonės šakoje ji gali būti labai naudinga, nes gali užtikrinti verslo sandorių saugumą ir skaidrumą ir užfiksuoti dokumentų ir verslo susitarimų pakeitimus“.

Diskusijoje dalyvavo labai įvairūs šios srities specialistai ir instituciniai suinteresuotieji subjektai: Švedijos kasybos organizacija, *Minespider*, *Kamni Chain*, *IndustriALL Norway*, Tarptautinė žaliavų observatorija, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), Europos Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT).

Šis internetinis seminaras surengtas vykdant tolesnę veiklą pagal rugsėjo mėn. plenarinėje sesijoje EESRK priimtą nuomonę CCMI/176 *Skaitmeninė kasyba Europoje. Nauji tvarios žaliavų gamybos sprendimai*, kurią parengė **Marian Krzaklewski** ir **Hilde Van Laere**. (mp)

?gal?jimas yra Europos klimato pakto s?km?s pagrindas

EESRK patenkintas, kad jo rekomendacijos atsispindi Europos Komisijos pasiūlymuose dėl Europos klimato pakto, kuriuo remiami esami ir nauji klimato politikos veiksmai pasitelkiant tarpusavio mokymąsi, švietimą, gebėjimų stiprinimą, kliūčių šalinimą ir lengvesnes sąlygas gauti finansavimą.

Pradėjus taikyti pasaulinio anglies dioksido poveikio neutralumo koncepciją, Paryžiaus susitarimas pakeitė politinį diskursą ir suteikė vyriausybėms ir suinteresuotiesiems subjektams į veiksmus orientuotas gaires. Šis

rezultatas nebūtų buvęs įmanomas be precedento neturinčio visų pilietinės visuomenės suinteresuotųjų subjektų sutelkimo. Visų visuomenės grupių aktyvus dalyvavimas yra išankstinė sėkmingo klimato politikos įgyvendinimo ES sąlyga.

EESRK narys **Peter Schmidt** pasakė: „Klimato paktas suteikia svarbią galimybę formuoti inovatyvų dalyvaujamąjį požiūrį, kuris atspindės, parems ir įkvėps pilietinėje visuomenėje, bendruomenėse, miestuose ir regionuose jau vykdomus veiksmus“.

EESRK nori kartu su Europos Komisija ir kitomis ES institucijomis sukurti Europos klimato pakto suinteresuotųjų subjektų platformą, kuri būtų grindžiama įtraukumo, skaidrumo ir su klimato kaita kovojančių visų lygmenų subjektų tikro dalyvavimo bei atsakomybės principais.

Be to, pagal Paktą įsteigus ES kovos su klimato kaita finansavimo forumą būtų sudarytos palankesnės sąlygos realiems tarpusavio mokymosi procesams, galimybėms gauti finansavimą ir kliūčių šalinimui. Jaunimo dalyvavimo sprendžiant klimato ir tvarumo klausimus mechanizmas, pavyzdžiui, EESRK pasiūlytos jaunimo apskritojo stalo diskusijos klimato ir tvarumo klausimais, turėtų tapti neatsiejama šio Pakto dalimi. (mr)

EESRK prisideda prie ES siekio atnaujinti ryšius su JAV

Po JAV įvykusių rinkimų, gruodžio 15 d. posėdžiavęs EESRK Transatlantinių santykių tęstinio darbo komitetas iškėlė tikslą atkurti tvirtą partnerystę su JAV pilietine visuomene.

Netrukus darbą pradės naujas JAV prezidentas, todėl ES ir JAV, po pastaruosius kelerius metus patirtų nesėkmių, dabar turi unikalią galimybę atnaujinti savo partnerystę ir draugystę, grindžiamas bendromis demokratinėmis vertybėmis, bendra istorija ir bendrais interesais.

Siekiant atnaujinti pilietinės visuomenės dialogą, gruodžio 15 d. buvo sušauktas EESRK Transatlantinių santykių tęstinio darbo komiteto posėdis, prie kurio nuotoliniu būdu prisijungė Europos Parlamento narys **Radosław Sikorski** ir JAV kongresmenas **William Hurd**.

R. Sikorski pabrėžė lemiamą žmonių tarpusavio ryšių ir tvirtesnio pilietinės visuomenės bendradarbiavimo vaidmenį pagal naująją transatlantinę darbotvarkę. „Politiniai skirtumai tarp ES ir JAV niekur nedingo, tačiau geranoriškumas, lygios galimybės ir pasitikėjimas yra gera pradžia“, – nurodė jis.

W Hurd šiltai pritarė transatlantiniam dialogui: „Amerikos lyderystė – tai ne vien Amerika. Turime parodyti gebėjimą kurti aljansus.“ Jis pabrėžė, kad ES ir JAV būtina bendradarbiauti, atsižvelgiant į didėjantį Kinijos vaidmenį tarptautinėje arenoje.

Jungtinių Valstijų Vokietijos Maršalo fondo vyresnysis darbuotojas **Peter Chase** pabrėžė, kad transatlantiniams ekonominiams santykiams lemiamos reikšmės turi ryžtinga strategija: „Galinga ekonomika suteiks peno pilietinei visuomenei, ekspertų grupėms, verslui ir investicijoms“.

Matthias Jørgensen, atstovavęs Europos Komisijos Prekybos generaliniam direktoratui, pristatė naują Komisijos transatlantinę darbotvarkę ir pakvietė JAV prisijungti prie kovos už sveikesnį, saugesnį, turtingesnį

ir demokratiškesnį pasaulį po COVID-19 ir kartu dirbti saugant planetą ir plėtojant technologijas, prekybą bei standartus.

JAV prekybos rūmų vyresnysis direktorius Europos reikalams **Garrett Workman** pakomentavo, kad „prekyba yra pagrindas pašalinti visas blogybes, kurias pastaraisiais metais padarė JAV politika“.

EESRK taip pat pristatė ambicingą projektą **„Tiltų per Atlantą tiesimas“**, kuriuo pabrėžiamas pilietinės visuomenės vaidmuo ir jos poveikio atnaujintai transatlantinei partnerystei svarba. Projekto tikslas – susieti žmones ir jų veiklą ir užtikrinti, kad liberalūs balsai būtų išgirsti abipus Atlanto šiuo metu, kai kaip niekad svarbu rasti bendrą pagrindą ir sprendimus. (at)

GRUPI? NAUJIENOS

ES ?mon?s pasirengusios vykdyti dvejop? žali?j? ir skaitmenin? pertvark?

Parengė EESRK Darbdavių grupės pirmininkas Stefano Mallia

Europai nebus lengva imtis vadovaujamojo vaidmens užtikrinant poveikio klimatui neutralumą ir skaitmeninę lyderystę. Europos žaliojo kurso pokyčių darbotvarkė yra sudėtinga, bet ne mažiau įtikinama. Kai kurie generaliniai direktoriai mano, kad tai prilygsta Heraklio žygdarbiui, tačiau ES darbdaviai yra pasirengę jungti aukštesnę pavarą ir paspartinti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos įgyvendinimą.

Akivaizdu, kad dėl pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo susidarys didelės energijos sąnaudos energijai imlioms įmonėms, kartu teks įgyvendinti didelius struktūrinius pokyčius pramonės, transporto ir energetikos sektoriuose, dėl to jie gali patekti į nepalankesnę ekonominę padėtį konkurencingoje pasaulio rinkoje.

Vis dėlto tai įmanoma pasiekti, jeigu ES pagrindinis klimato politikos tikslas bus suderintas su plataus užmojo pramonės strategija, kuria skatinamas konkurencingumas, ir ne mažiau ambicinga energetikos politika, kuria siekiama užtikrinti ilgalaikį energetinį saugumą ir įperkamumą. Nėra jokių abejonių, kad atnaujintoje pramonės strategijoje, kurią, tikimasi, Komisija paskelbs kitų metų pradžioje, turi būti suderinti pagrindiniai energetikos politikos aspektai ir pramonės konkurencingumas.

Taip pat būtini skaitmeniniai sprendimai, kad būtų galima siekti pažangos įgyvendinant žaliojo kurso tikslus. Europai atsiliekant skaitmeninės plėtros ir didelės spartos ryšio srityse, ES būtų labai reikalingas skaitmeninis kursas.

Esame tvirtai įsitikinę, kad Europos įmonės turi mokslinių tyrimų pajėgumų ir technologinių sprendimų, kurie gali padėti, kad mūsų žemynas taptų nepriklausomu lyderiu skaitmeninių technologijų srityje.

Tačiau šioje lygtyje trūksta vieno parametro – investicijų. ES ekonomikos gaivinimo priemonių rinkinys suteiks visapusišką viešąją finansinę paramą, kuri turi būti suderinta su privačiu finansavimu, jeigu norime iš tikrųjų sudaryti tinkamas sąlygas sėkmingam atkūrimui.

Turime suvokti, kad esame lemtingoje kryžkelėje. Nesugebėjimas imtis reikiamų veiksmų dabar turės rimtų ir ilgalaikių pasekmių Europos vaidmeniui formuojant pasaulio ateitį. Nesėkmė šiame fronte nėra išeitis.

Gruodžio *9 d. EESRK Darbdavių grupė surengė internetinį seminarą* „Priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas ir skaitmeninimas pasauliniame kontekste“*. Rekomendacijos ES sprendimus priimantiems asmenims pateikiamos čia:* ***https://europa.eu/!dN89jx***

Pramon?s pereinamuoju laikotarpiu b?tina užtikrinti socialini?, ekonomini? ir aplinkos veiksni? pusiausvyr?

parengė EESRK Darbuotojų grupė

Pramonės pokyčiai gali lemti geresnes darbo vietas ir darbo sąlygas, užtikrinančias tvarų ekonomikos augimą ir įtraukumą. Tačiau jie gali atnešti ir didžiulę nelygybę ir skurdą, didėjantį tam tikrų grupių nedarbą ir galiausiai socialinės sanglaudos lūžį, kuris kels pavojų pačiai ES ir demokratijai.

Neatsitiktinai pasikeitusios pagrindinės gamybos ir darbo santykių sąlygos per visą istoriją ne kartą sukrėtė visuomenės pamatus.

Tačiau, tai, kaip šie pokyčiai vyksta, labai priklauso nuo politinių sprendimų. Paskutinėje 2020 m. gruodžio mėn. plenarinėje sesijoje Europos Parlamento prašymu EESRK priėmė labai svarbią nuomonę dėl pramonės pereinamojo laikotarpio. Joje pateikiamos gairės kaip patenkinti sąžiningumo ir teisingumo poreikį vykstant technologiniams ir ekonominiams pokyčiams pramonėje ir darbo pasaulyje.

Norint įveikti pandemijos sukeltą ekonomikos nuosmukį ir sukurti atsparesnę, modernią, ekologišką, skaitmeninę ir įtraukią ekonomiką bei visuomenę, visų pirma reikalingas stiprus socialinis komponentas. Pokyčių, kurie turi apimti aiškų, platų ir tvirtą socialinių partnerių dalyvavimą ir tvirtą bei aiškią reguliavimo sistemą, centre turi būti Europos socialinių teisių ramstis.

Todėl šioje nuomonėje išdėstoma, kaip pasiekti būtiną, tačiau dažnai pamirštamą pusiausvyrą, kurią reikia užtikrinti ne tik tarp aplinkos ir ekonominių aspektų, bet ir socialiniu lygmeniu: įsipareigojimas nepalikti nė vieno nuošalyje nėra tik geri ketinimai. Tai yra būtinybė, norint užkirsti kelią populizmui, prasidėjusiam po 2008 m. krizės ir jos paskatintų griežtų taupymo priemonių. (prp)

Dažnai pamirštama grup? – skurstantys savarankiškai dirbantys asmenys

EESRK grupės „Įvairovė Europa“ ir Belgijos MVĮ organizacijos UNIZO narys Ronny Lannoo

Savarankiškai dirbantys asmenys dažnai siejami su greitu uždarbiu ir sėkme. Toks jų vaizdavimas nustelbia daugelį verslininkams kylančių problemų. Rizika, tiek versle, tiek privačioje srityje, yra neatsiejama savarankiško darbo dalis.

O nesėkmes dažnai lydi (paslėptas) skurdas. Į šią padėtį dažnai nekreipiama dėmesio iš dalies todėl, kad savarankiškai dirbantys asmenys yra įpratę, kai tik gali, savo problemas spręsti patys.

Baiminamasi, kad paaiškėjus, jog įmonė turi problemų, jai bus padaryta bloga reklama, manoma, kad tai kažkas gėdingo, todėl tokios įmonės delsia kreiptis reikiamos pagalbos arba jos iš viso neieško.

Belgijoje apie 12,7 proc. savarankiškai dirbančių asmenų gyvena žemiau skurdo ribos. Priežastys, dėl kurių jie atsiduria sunkioje padėtyje, gali būti prastas valdymas, verslo pradžia neturint patikimo verslo plano, liga ir vėluojantys mokėtojai.

Tačiau yra ir tokių problemų, prieš kurias savarankiškai dirbantys asmenys yra bejėgiai. Vienas iš dramatiškų pavyzdžių yra koronaviruso krizė, dėl kurios, kaip prognozuoja Europos Komisija, kils bankrotų banga.

Šią problemą turime pripažinti ir apie ją kalbėti: turi būti mažiau baimės, daugiau prevencijos ir paprastesnių būdų kreiptis pagalbos. Ypač verslo asociacijos neturėtų laukti, kol į jas kreipsis. Jos pačios turėtų ieškoti sunkumus patiriančių verslininkų ir plačiai reklamuotis, ką jiems gali pasiūlyti.

Tokios paslaugos kaip mokymas, kvalifikacijos kėlimas ir konsultacijos verslo valdymo klausimais, ankstyvas problemų nustatymas taikant įspėjimo apie pavojų sistemą ir kitos priemonės gali padėti išvengti ne vieno bankroto. Pandemijos metu buvo išplėsta ir sustiprinta nemažai šių priemonių, tačiau vis dar reikia daug nuveikti, kad būtų sumažintas savarankiškai dirbančių asmenų skurdas Europoje.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

EESRK parodoje atkreipiamas d?mesys ? socialin? aspekt? – ES pirmininkausian?ios Portugalijos darbotvark?s prioritet?

Portugalijai perimant vadovavimą ES ir socialinę darbotvarkę įrašant į prioritetų sąrašą, EESRK rengia Portugalijos menininkės Marios Reis Rocha virtualią parodą, skirtą pagerbti žmonių ryšius ir solidarumą.

Parodoje ***Hand in Hand*** („Ranka rankon“) eksponuojama keletas Marios Reis Rocha (https://www.mariareisrocha.com/) iliustracijų ir trumpų vaizdo siužetų, sukurtų itin aktualiomis socialinėmis temomis, pavyzdžiui, apie psichikos sveikatą, socialinį dalyvavimą ir pertvarką, kokybišką švietimą, visuotinę prieigą prie sveikatos priežiūros, kovą su skurdu ir rasizmą bei vaikų teises.

Šios temos labai susijusios su 2021 m. sausio 1 d. pirmininkavimą ES Tarybai perimančios Portugalijos prioritetais (atspari Europa, socialinė Europa, žalioji Europa, skaitmeninė Europa ir globali Europa).

Premjera kultūros srityje: dėl COVID-19 pandemijos paroda bus virtuali ir veiks nuo 2021 m. sausio 15 d. iki vasario 15 d. adresu https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/hand-hand.(ck)

EESRK suburs jaunim? iš visos Europos pasidalyti id?jomis, kaip ?veikti klimato kriz?

Jaunimui skirtas EESRK renginys „Tavo Europa, tavo balsas“ Renginyje „Tavo Europa, tavo balsas 2021“ bus sekama Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijos (COP) pavyzdžiu ir moksleiviams suteikiama galimybė išsakyti savo nuomonę, kaip įveikti klimato krizę ir priartėti prie poveikio klimatui neutralizavimo iki 2050 m. tikslo.

Nuo 2010 m. į Briuselyje organizuojamą renginį „Tavo Europa, tavo balsas“ kiekvienais metais atvykdavo daugiau kaip 100 moksleivių ir daugiau kaip 30 mokytojų, kurie aptardavo to meto aktualijas. Dėl COVID-19 pandemijos 2021 m. kovo 18–19 d. organizuojamas renginys „Tavo Europa, tavo balsas 2021“ vyks tik virtualioje erdvėje, jis pavadintas – ***Mūsų klimatas, mūsų ateitis***.

Šiuose jaunimo debatuose dalyvaus 33 mokyklos – po vieną iš kiekvienos ES valstybės narės (27) ir penkių šalių kandidačių (Šiaurės Makedonijos, Serbijos, Turkijos, Juodkalnijos ir Albanijos), taip pat viena mokykla iš Jungtinės Karalystės, taip akivaizdžiai parodant EESRK pasiryžimą nenutolti nuo Britanijos pilietinės visuomenės.

12-ojo renginio „Tavo Europa, tavo balsas“ tikslas – išklausyti moksleivius ir naujas idėjas, kaip įveikti dabartinę klimato krizę ir priartėti prie poveikio klimatui neutralizavimo iki 2050 m. tikslo.

„Tavo Europa, tavo balsas 2021“ išvados bus pateiktos tarptautinės aplinkosaugos politikos formuotojams ir skleidžiamos įvairiose konferencijose visoje Europoje, įskaitant 2021 m. gegužės mėn. vyksiantį Europos Parlamento organizuojamą Europos jaunimo renginį (EYE).

Tuo metu, kai moksleiviai diskutuos jiems skirtoje klimato kaitos konferencijoje, mokytojai galės dalyvauti virtualiuose informaciniuose renginiuose, kurie bus organizuojami kartu su trimis pagrindinėmis ES institucijomis (Europos Parlamentu, Europos Komisija ir ES Taryba) ir kurių tikslas – papildyti jų žinias apie ES veiklą ir jaunimui bei švietimui skirtus išteklius.

Vykstant renginiui „Tavo Europa, tavo balsas“ EESRK surengs socialinės žiniasklaidos kampaniją tinkluose Instagram ir Facebook, siekdamas padidinti informuotumą klimato kaitos klausimais ir paskatinti jaunimą rinktis darnų gyvenimo būdą. (cl)

Redaktor?s

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Numer? reng?

Amalia Tsoumani (at)
Chloé Lahousse (cl)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
David Gippini Fournier (dgf)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)

Koordinator?

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adresas

Europos ekonomikos ir socialini? reikal? komitetas
Jacques Delors pastatas, 99 Rue Belliard, B-1040
Briuselis, Belgija
Tel. +32 2 546 9476
E. paštas eescinfo@eesc.europa.eu

EESRK info leidžiamas devynis kartus per metus Komiteto plenarini? sesij? metu. ? EESRK info leidžiamas 23 kalbomis.
EESRK info n?ra oficiali EESRK veiklos ataskaita. Tokio pob?džio dokumentai skelbiami Europos S?jungos

oficialiajame leidinyje arba kituose Komiteto leidiniuose.
Atgaminti leidžiama, jei daroma nuoroda ? šaltin? – EESRK info – ir kopija nusiun?iama redaktoriui.

01/2021